

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 56.

V Ljubljani, v četrtek 9. marca 1893.

Letnik XXI.

Resolucije katoliškega shoda — in papežev jubilej.

(Dalje.)

7. Socijalna mizerija in liberalizem.

Z ozirom na to, da se med delavci vedno bolj širi cerkvenemu in državnemu redu nevarna agitacija, izreka katoliški shod željo, naj bi se snovala katoliška delavska društva ter med delavci razširjali dobri in poučni spisi o socialnem gibanju.

Zveličar naš je v prvi vrsti ubogim evangelij oznanoval, katoliška cerkev je bila vedno naklonjena nižjim stanovom. Kdo pa je bolj potreben posebne ljubezni in pomoči, kakor ti ljudje? To pa je vsega hudega najhujše, da mnogi teh trpinov v svoji gmotni bedi ne marajo tolažbe in pomoči, katero jim ponuja sv. vera. Koliko stotisočev zapeljanih siromakov!

Ta pogled po svetu napolnuje kristijana — človekoljuba z neznanako bridkostjo. In ta odpad od Boga se širi tudi med našimi delavci. Nasprotniki delajo, — z naše strani se ni še skoro nič, ali bolje: prav nič storilo v tem oziru. Mi tedaj dvigamo svoje roke za te usmiljenja vredne. Kjer je tovarna, ki ima nad 100 delavcev — najprej v Ljubljani — napravi naj se delavsko društvo in po delavskih shodih naj se poučujejo delavci o njihovih pravicah in dolžnostih. Ako se za rokodelske pomočnike napravljajo društva, da se obvarujejo moralne pogube, koliko bolj za te, ki jih je več in so še bolj prepuščeni samim sebi in zapeljivcem.

Mi katoličani smo taki, da radi čakamo in gledamo, kaj bo nasprotnik naredil in potem, ko je že polovica zgubljenega, spoznamo šele, da je potrebna reakcija. Za to bilo bi se moralo že davno skrbeti, — naj vsaj zdaj ne ostane pri samih besedah!

Védimo pa in naše ljudstvo naj tudi vé, da revščine niso krive samo vnanje razmere, ampak ljudstvo samo. Koliko posestev spravi na boben zadolžena zapravljenost: igra in pijančevanje. Kolika potratnost povsod, zlasti v obleki. Saj ga ne ločiš več kmeta od gospoda. Kak razloček mimo nekdanjih časov!

Stara priprostost izginja, ž njo blagostanje. Ta napredek pravega rodoljuba malo veseli. Vse drvi za uživanjem. Verski dub ugaša, — ljudstvo hoče nebesa na svetu imeti. Povejmo mu, da jih ne bo dobilo, — išče naj si boljših! Uvedimo je zopet v kakoliško življenje!

Državni zbor.

Z Dunaja, 8. marca.

Železnice.

Obširna razprava se je pričela o železnicah, pri kateri se je oglasilo že prvi dan 18 zagovornikov in 15 protigovornikov. Skoraj vsak izmed njih imel je zagovarjati kako za njegov volilni okraj ali vsaj za njegovo deželo važno železnico. Poročevalec g. dr. Russ je zagovarjal predlog železničnega odseka, ki priporoča, da naj se gradenje lokalnih železnic razširi in olajša ter v ta namen v proračun postavi primeren kredit. Tudi naj vlada sestavi program, po katerem naj se popolnujejo lokalne železnice, katere so se dozdaj premalo podpirale. V enakem smislu je govoril Stöhr, ki je priporočal, da naj se naredi za lokalne železnice nov zakon, po zgledu ogerskega.

Poslanec Kaftan je ostro prijemal osnovo državnih železnic in priporočal kolikor mogočo decentralizacijo, ki bi pomnožila promet in dohodke. Tudi je kritikoval preosnovo tarifov, ki so jih v začetku preveč znižali ter jih morali zopet povikšati, konečno je priporočal parlamentarno enketo, ki naj bi v zvezi z vlado preiskovala napredek podržavljenja železnic.

Včeraj je dr. Roser priporočal železnico Teplice-Poříč, ki bi bila razvoju tkalstva in lesne obrti v dotičnih krajih v veliko korist.

Dr. Keil in dr. Schorn sta zagovarjala turistično železnico, ki bi vezala Trst z evropskim osrčjem, kar je silno potrebno, ako hočemo sredno Evropo odvrniti od severnih luk.

Trgovinski minister Bacquehem je v obširnem govoru odgovarjal raznim govornikom ter se oziral celo na želje, ki so se razodevale pri lanski budgetni razpravi. Omenjal je, da se bodo najprej gradile vzhodno-gališke železnice, potem železnica skozi ziljsko dolino na Koroškem in Ronki-Červinjan na Goriškem. Vlada izdatno podpira deželni odbor češki pri izdelovanju načrtov za manje lokalne železnice in se pogaja tudi z deželnim odborom štajarskim zaradi železnice iz Wolfsberga v Spodnji Dravberk in iz Velenja in Brazlovč do kamniške lokalne železnice. Kadar bode vreme ugodno, pošlje inženrje tudi v Dalmacijo, da delajo priprave za železnico, ki ima vezati Šplit čez Kraj, Vojnić, Muslapič, z bosensko železnico pri Aržanu.

V preteklem letu so državni organi delali načrte za naslednje železnice: Dunajsko mestno železnico, za železnico iz Celovca čez Ljubelj v Kranj, iz Loke v Divačo, Przeworsk-Rozwadow, Grulich-Hochstein in Niklasdorf-Zuckmantel; letos pride na vrsto železnica iz Šplita v Sinj in iz Postojne v Gorico. Tudi železnica iz Valsugane proti Benedkam je zagotovljena.

Za ministrom je govoril že prej omenjeni dr. Schorn, njemu pa je sledil dr. Gessmann, ki je najprej priporočal boljše plače za železnične uradnike, potem pa strastno napadal južno železnico. Češ, da je slabo delana, slabo oskrbovana, da bi jo morala država sekvestrirati, da je vodjev namestnik in nečak glavnega vodje, Oskar Schüller, izdal vojne vozne načrte itd. Češko-nemški poslanec Svoboda priporočal je nekatere železnice na Češkem; Rich-

LISTEK.

II. Šolska podoba.

„Šest pripovestij“, srbski napisal Lazar Lazarevič, poslovenil Ivan Novoselec.

(Dalje.)

Drugi dan prišel je učitelj v gostilnico. Vsede se sam, načmeri se in molči. Naroči nekaj piti, pa zopet v šolo. Dece ni bilo, ker je bil že mesec srpan, pa zaradi onih par dnij do konca nismo hoteli sezvati dece.

Popa se izogiblje, da je čudno. Ze je teden dnij, a ž njim še ni niti besedice izpregovoril. Prišla je nedelja, a pop ga čaka, da bi pel. Da, ali učitelja ni!

Po maši je šel pop gledat, ali ni učitelj kaj bolan. Ko pride v sobo, a on leži na postelji, katera je narejena od kuhinjskih vrat, pod katere je podložil na štiri strani po pet, šest opek. Na nogah ima blače, a gori samo srajco. Bosonog leži in bere neko staro knjigo.

„Pomoz' Bog!“ reče pop.

Učitelj prenese obe nogi kakor svori, pa jih spusti s postelje. Porine kažipek v knjigo, in jo dene na krilo. Nakloni se malo proti popu, in vstane, sedeč na postelji.

„A kje si ti, učitelj?“ vpraša pop.

„Tukaj sem!“

„Vém! Zakaj da ne prideš v cerkev pét?“

„Nisem pijan, da bi pé!“

Pop odstopi za korak, nagne se naprej, zažmiri in gleda učitelja.

„Kaj me gledaš?“

„Nič!“ odgovori pop. „V cerkvi se s petjem slavi ime božje!“

„Pa če se slavi, slavi ga! A mene pusti v miru! Vidiš, da delam.“

Uleže se zopet na postelj in odpre knjigo.

Pop se prekriža, pa urno izide iz sobe. Odtod odide počasi domov. Vaščanom ni rekel nič. Sam se pa nekaj zamisli.

Od tega časa ni on učitelja nikdar nič vprašal, niti je ž njim prihajal v dotiko. Tudi učitelj, čim zagleda popa, nagne svojo glavo, načmeri se še bolj, igra se s palico, in gre mimo, kakor poleg turškega pokopališča.

Kdo vé, zakaj on tako dela? Kdo vé, kaj je pop o njem mislil?

In tako se učitelj osami. Na prste bi vam lahko naštel njegove besede, tako malo je govoril. Kadar vidi, da i ono malo, kar tu pa tam izpregovori, nihče ne razume, a on se potuhne, okrene glavo na drugo stran in čmerikav odide.

Enkrat gre počasi mimo kovačnice. Kovač je nekaj težkega delal, ves moker od pôta, prilepila mu se je srajca za široka pleča, a on se postavi na vrata kovačnice in sopiha. Nasproti teh vrat so druge, pa tako vleče veter skozi kovačnico, in hladi znojnega kovača.

Ko učitelj pride vstric njega, se obrne.

„Zakaj stojiš tukaj?“

„Ker sem truden!“ odgovori kovač.

„Vém! Pa zakaj stojiš na prepihu?“

„A?“

„Kaj stojiš, pravim, da te tako znojnega hladi veter?“

„Tako delam, kadar se potim! Stopim na veter pa čisto zabreknem. Ko potem zopet za kladivo primem, zdí se mi, da nima pet drahem*), a pleča mi kar škripajo.“

Učitelj se nasmeje. Tako: z eno polovico ust in z enim očesom. Pogleda kovača še enkrat; ni mu rekel niti besede. Samo se zavije v plašč in odide dalje.

Drugikrat goni Pavel Džerić vole s praznim vozom. Živina se je nekaj spuntala, pa noče z mesta; a Pavel se je razjezil, porudečil v licu, kakor pa-

*) Drahma: po priliki težina jednega zlata.

ter je opozarjal na pogoste nesreče na državnih železnicah in se potezal za nekatere lokalne železnice.

Poslanec Klun je spominjal, da bi od trgovinskega ministra napovedana valsuganska železnica koristila le Benetkam, škodovala pa Trstu, ako se ne skrbi ob enem za krajšo zvezo Trsta z notranjimi deželami. Slovenci kot neposredni sosedje tržaškega mesta, ki stoji na slovenski zemlji in s katerim imajo živahno trgovinsko zvezo, ne morejo želeži, da bi pešal Trst, zato priporočajo železnico iz Kranja čez Tržič in Ljubel v Celovec, ki boče Trst po najkrajšem potu vezala s severnimi deželami. Vendar priporoča to progo tako peljati, da boče na korist krajem med Tržičem in Kranjem in da postane zlasti Kranju vir novega blagoslova in napredka.

Potrebna je tudi druga železnična proga, ali ne veruje, da bi se delala železnica iz Loke v Divačo, ako poddržavijo južno železnico. Ako je pa tudi potem še druga proga potrebna, potem bi se priporočala železnica iz Loke skozi Poljansko dolino proti Idriji, da se izogne Krasu in njegovim nezgodam.

Potem prestopi govornik k našim narodnim težnjam ter zahteva od železnične uprave, da naj se ozira na potrebo slovenskega naroda in naj ne samo na Kranjskem, ampak tudi na Primorskem, Štajerskem in Koroškem, kjer prebivajo Slovenci, nastavi slovensčine zmožno železnično osobje, naj postaje imenuje tudi s pravimi slovenskimi imeni, ki naj se napišejo na postajska poslopja, in naj se ta imena pri pribajanju vlakov tudi izklicujejo.

Ravno take ozire na želje naroda slovenskega priporočal je deželnim železnicam na Štajerskem, kakor tudi privatnim železnicam, zlasti južni železnici, ki je za naše dežele najvažnejši, ki je na Kranjskem deloma že vpeljala to, ki je imela tudi že dvojezične blankete, kateri so se morali pa v najnovejšem času zopet umakniti enojezičnim, pa, kakor govornik pričakuje, ne za zmirom.

Potem je zavračal napade Gessmannove kot neutemeljene. Če je stavba južne železnice in uprava njemu res tako slaba, če je nevarna državi, če se izdajajo vožni načrti sovražnikom, potem bi bila morala vlada storiti svojo dolžnost in vmes poseči. Ako se to ni zgodilo, je znamenje, da ni vse res, kar trdi Gessmann. Kdor se vozi po južni železnici in opazuje stavbe in vožnjo in osobje, mu tudi ne more prav dati. Pravijo, da imajo ti napadi namen, pospeševati poddržavljenje, ali po njegovi misli boče to ravno narobe in boče poddržavljenju, za katero je tudi on in se v tem oziru pridružuje svojemu tovarišu Povšetu, več škodovalo, kakor koristilo; zato mora odločno oporekati temu, kar je Gessmann govoril.

Tudi mladočeski poslanci so se močno izpeditikali nad Gessmannovim govorom in se jim je zlasti neverjetno zdelo, da bi bilo mogoče premotiti komisijo, ki se je vozila za poskus od Mürzschlaga do Trsta, ker bi bila morala sicer pijana biti, da ne bi bila vedela, kako hitro se vozi in kje se ima ustaviti vlak.

prika, kriči na vole, in udriha z bičem, kamorkoli prileti.

„A učitelj stopi pred njega kakor kak stotnik: „A zakaj tepeš živino?“

„Kaj pa bodem, če noče iti?“

„A zakaj je ne hraniš dobro, pa bi šla?“

Pavel ga debelo pogleda:

„Ali ne vidiš, da je vsaki, kakor boben, apostola mu njegovega. Pa da ga ne bi tepel? Pa zopet pljusk!“

„Malovrednejši si od te živine!“ reče učitelj. Pavel se zadere:

„Ne jezi me, pravim; ti brigaj se za svoj posel! Poznam te jaz dobro, kdo si ti!“

Učitelj zažmuri:

„A kdo sem jaz?“

„Žid!“ reče Pavel. „Jaz te nisem videl prekrižati se, niti moliti. Ne poznam samo židovskega obreda.“

Tukaj on še bolj udari odročnega. Voli se nankrat spustijo v beg. Pavel se prime za zadnjo os, in sede na njo, od daleč okrene se k učitelju in zakriči:

„Zapomni si, učitelj, komu si rekel, da je živina!“

Vaščani so videli res, da je ta učitelj čisto kaj družega, kakor prejšnji, in mislili so vsi, da je učen

Poslanec Kaizl je govoril o slabem budgetiranju za državne železnice in poudarjal, da vspehi poddržavljanja železnic niso ugodni.

Za njim je govoril še vladni zastopnik Wittek, ki je večino Gessmannovih trditvev zavračal kot neutemeljeno, o drugih pa se vrše še preiskave, in kadar bodo dognane, boče ministerstvo odgovorilo na njegove interpelacije.

Za njim je bila seja sklenjena. Pred sklepom pa je še dr. Lueger tožil, da je podpredsednik prepovedal medklice sprejemati v stenografski zapisnik. Ali baron Chlumecky je odgovarjal, da se je strogo držal opravnega reda in da ostane pri tem.

Danes se je razprava o železnicah nadaljevala. Natančneje poročam jutri. Zdaj govori koroški poslanec Reinert, za katerim boče razprava zaključena. Na vrsto imata priti še glavna govornika; poročevalca pa govori jutri.

Politični pregled.

V Ljubljani, 9. marca.

Strojše izvajanje društvenega zakona. Zadnji čas so bili kaznovani nekateri funkcionarji nepolitičnih društev, ker mesečnih ali pa tedenskih prijateljskih shodov svojih članov neso naznanili policijskemu oblastvu. Dosedaj taci shodov, pri katerih se je samo predavalo in ni bilo nobene debate, ni bilo potrebno naznanjati. Okrajna sodišča so tudi sedaj bila oprostila tožene funkcionarje, ali najvišje sodišče je pa razsodilo, da se tudi taki shodi morajo naznanjati. Načelniki raznih društev morajo biti jako previdni, da ne pridejo kaj v nasprotje z zakoni.

Liberškega župana dr. Bayerja vlada bajé ne mara potrditi. Dr. Bayer je zdravnik v liberški bolnišnici in dobiva plačo od češkega deželnega odbora. Sedaj se pa baš vrše pogajanja, da to bolnišnico prevzame mesto. Vladni komisar je zadnje dni povabil Bayerja in mu naznanil, da se po njegovih mislih služba plačanega zdravnika prav ne vjema z županskim dostojanstvom, posebno ker je liberški župan načelnik političnega urada. Pozval ga je, da naj se službi odpove. Dr. Bayer je pa izjavil, da tega ne stori, ker po njegovem mnenju ni utemeljenega uzroka, da bi plačan zdravnik ne mogel biti župan. Sedaj se misli, da vlada dr. Bayerja ne boče predlagala cesarju v potrjenje liberškim županom.

Cerkvena politika na Ogerskem. Učni minister je v zbornici poslancev napel vse sile, da bi opravičil svojo cerkveno politiko. Navajal je izjave nekaterih škofov, iz katerih je razvidno, da nekateri ogerski višji duhovni pastirji neso bili naravnost nasprotni njegovemu ukazu, da morajo župniki naznanjati krste otrok, ki se imajo po državni postavi odgojiti v drugi veri, duhovnikom dotične vere. Minister je skušal opravičiti s sklicevanjem na škofo svoj ukaz, češ, da ne nasprotuje verskim dogmam. Znano je, da sprva zaradi ljubega miru nekateri škofje neso z vso odločnostjo se ustavili temu ukazu, zanašajoč se, da se boče vlada dała z

človek, ali zanj se nismo brigali. Posebno mu je to škodilo, da pop nikdar o njem ne govori.

Nihče se ni z njim družil, mimo Jeroteja Kovačeviča, kateri se je zanj potegoval in ga branil. Ta Jerotej je celó k njemu hodil. Kaj sta ona dva govorila, to se ne vé. Enkrat privleče Jerotej ameriški plug, in se pohvali: kaj da ga je učitelj vse naučil. Ali ko se zabode v trebež, počí plug na dve polovici, kakor da bi bil od leda. Kolne Jerotej, kar mu pride na usta, in uro, ko se je dal učiti od nekoga, kateri ni oral, niti kopal. Tako tudi on pusti učitelja samega sebi in njegovi pameti.

Od tega časa učitelj še bolj molči, in je še bolj osamljen. Enkrat zvečer je pisal nekemu svojemu prijatelju:

„Kakega posla! Med narodom se ne dá nič storiti. Zagovarjal sem ga, pisal in govoril, zaigral svojo karijero, in spadel na učitelja! . . . Tukaj so vsi moji poskusi zastoj. Narod je bedast in pritrknjen! Imajo popa, kateri je z tremi kapitalisti pritisnil pol vasi, a to vse s pobožnim preskrbljevanjem. On s temi kapitalisti dere ljudstvo, podkrepljuje ga v neumnosti, — a sam nič ne dela! . . . Srce mi hoče počiti, gledajoč to krivico! . . .“ (Dalje sledi.)

lepa pripraviti, da ta ukaz prekliče. Škofje so vlado dovolj svarili, da naj ne vznemirja prebivalstva s takim ukazom in si prizadevali pozneje, ko se je izdal, kako bi jo pripravili, da ga prekliče ali vsaj strogo ne izvaja. Tega bi gotovo višji duhovni pastirji ne bili storili, da so se tako vjemali s tem ukazom, kakor bi bil rad dokazal učni minister. Seveda je minister zamolčal vse izjave škofov proti njegovemu ukazu, ker to ni ugajalo njegovemu namenu. Posebnega vtisa pa s svojim govorom ni dosegel. Nobenega za vladni cerkveno-politični program ni z nova pridobil. Boljši politiki tako vsi vedó, kako je stvar in se z ministrovim zavijanjem ne bodo dali zapeljati.

Odprava zakona proti jezuitom. Če tudi so protestantje začeli silno agitacijo proti temu, da bi se jezuitom dovolil povrat v Nemčijo, je vendar skoro gotovo, da boče državni zbor vsprejel dotični predlog katoliške stranke. Za predlog je katoliški centrum, socijalni demokratje, Poljaki in pa večina svobodomiselne stranke, kateri vodje svobodomiselne stranke so se izrekli, da so ravno tako za enakopravnost jezuitov, kakor za enakopravnost židov. Manjšina svobodomiselne stranke je pa pač za enakopravnost židov, za enakopravnost jezuitov pa ne, ali ta manjšina ne boče odločevala. Težje nego v državnem zboru boče pa šlo v zveznem svetu, kjer je jako mnogo nasprotnikov jezuitov. Ko se sedanjí protijezijski zakon odpravi, boče pa še treba dovoljenja posamičnih držav za naseljenje jezuitov. V nekaterih nemških državah prepovedujejo zopet deželni zakoni naseljevanje jezuitov. Na spremembo teh zakonov pa še ni tako hitro misliti. Zaradi tega se bodo jezuitje mogli naseliti le v nekaterih državah na Nemškem, ako se tudi odpravi državni zakon, ki jim prepoveduje naseljenje v nemškem cesarstvu.

Prememba bolgarske ustave. Volitve za veliko sebranje so razpisane na 30. dan aprila. Dvomiti ni, da bodo zmagali vladni kandidati. Ugiblje se pa, kaj boče sedaj vse storila Rusija. Govori se, da skuša pregovoriti eksarha, da ukaže zapreti vse bolgarske cerkve, ako se premeni ustava, kakor priporoča Stambolov, in izbóči vse poslance, ki bi glasovali za tako spremembo ustave. Najbrž pa eksarh ne poseže po tem skrajnem sredstvu. Predlanskim je bil grški patrijarh nekaj tacega ukrenil, ali ni dosegel zaželenega vspeha. Najbrž bi ga tudi eksarh ne. Utegnil bi s takimi skrajnimi sredstvi prouzročiti razkol v bolgarski cerkvi, ali Bolgare pripraviti, da se združijo s katoliško cerkvijo. V Bolgariji se že dolgo časa opaža neko teženje za zjedinenje z Rimom. Vse to dobro vé tudi eksarh in boče vse dobro premislil, predno boče kaj ukrenil. Rusija je tudi premalo podpirala eksarha, ko je šlo za imenovanje bolgarskih škofov v Makedoniji, da bi sedaj mogel on imeti posebno veselje za-njo hoditi po kostanj v ogenj. Večkrat so že Rusi celo nasprotovali bolgarski cerkvi, le sedaj hočejo biti njeni pokrovitelji.

Protievropsko gibanje v Japanu. Večina japonskega parlamenta zahteva, da se odpravi načelo, da evropske podložnike smejo soditi le konzulska, ne pa japonska sodišča. Inozemci naj se izključijo iz trgovine ob japonskih obrežjih in prepové naj se jim v Japanu imeti posestva, rudnike, železnice in ladjodelnice. To gibanje je seveda v prvi vrsti naperjeno proti Angležem in Francozom, ki največ trgujejo v Japanu. Ker bodo Francozi in Angleži gotovo branili svoje dosedanje pravice, je celó mogoče, da pride do vojne z Japanci. Taka vojna bila bi težavna. Francozi že dobro vedó, kaj je vojna na daljnem azijskem vzhodu. Koliko ljudij in denarja jih že stane Tonking, ali še sedaj njih gospodstvo v tej deželi ni posebno trdno. Zaradi tega se bodo v Parizu še dvakrat premislili, predno bodo začeli vojno z Japanom. Proti Angležem bi pa Japanci utegnili dobiti Ruse na pomoč. Odnosaji mej Rusi in Japanci so že dolgo precéj prijateljski.

Slovstvo.

Stoletnica rojstva Jána Kollára. Na Dunaju sta se združili dijaški društvi „Český akademický spolek“ in „Slovenski akademický spolok Tatran“, da proslavita slavnega pesnika „Slavy dcere“ o priliki stoletnice njegovega rojstva. Sklenilo se je, da se izdá spominska knjiga s podobami v ta namen. V njej se ima opisati življenje in delovanje pokojnega pesnika v vseh strokah. Učenjaki so že obljubili svojo pomoč. Dr. Fr. Pastrnek, docent na du-

najskem vseučilišču, napiše razpravo, katere vire je rabil Kollar, preiskavajoč jezik in starine slovanske. Prof. dr. J. Novak priredi spis, koder bo posebno razvijal Kollarovo mnenje o češčini. Vpliv Kollarov na hrvatsko slovstvo opiše T. Alanović; zvezo mej njim in Stanko Vrazom dr. M. Marko, ki bo tudi ocenjal razpravo Kollarovo „o vzajemnosti slovenski“. Stike pesnikove s srbskim slovstvom opiše St. Stanojević in prof. G. Gjorgjević; zvezo njegovo z Malorusi pa Ivan Franko. Ferd. Menčík je obljubil razpravo „o zavesti slovanske vzajemnosti“ pred Kollarom. — V knjigi bodo tudi pesniški proizvodi. Imenovani društvi prosita hkratu, naj bi izmej vseh slovanskih narečij se oglasili pisatelji in poslali kak spis za knjigo, koder bodo tako po znanstvu in po jeziku zastopani vsi Slovani. Čas zato je do konca malega travna.

Cerkveni letopis.

„Ali bo Angleška postala katoliška?“

Pod tem naslovom prinesejo zanimiv članek „Cat. Times“. Vprašanje to se je novejši časi večkrat ponavljalo; in skoraj zmeraj se nam je odgovarjalo afirmativno. In res, če pomislimo velikanski napredek, ki ga je katoliška cerkev storila na Angleškem zadnjega polstoletja, ko se je namnožilo število katoliških cerkev od 586 na 1335 in število katoliških duhovnikov od 826 na 2478 — bi pač vsak upal, da se v kratkem povrne vsa Angleška v naročje svoje prave matere sv. katoliške cerkve. — In vendar pravijo „Times“, da pri vsem tem ni bila Anglija še nikdar tako malo nagnjena povrniti se v katoliško cerkev, kakor ravno sedaj. In kardinal Vaughan, mož, ki z bistrim očesom jasno spregleda ves položaj na Angleškem, sam pravi, da je veliko resnice na tej izjavi. „Je zadržek med nami“, pravi. „ki drugoverce odvrča od nas, da se ne spreobrnejo, in dokler ta zadržek ni odstranjen izmed nas, je zastoj upati, da bi Velika Britanija bila pridobljena za sv. katoliško vero. — Ta zadržek je pa kuga pijanosti.“ „Ni ga morebiti naroda“, pravi nadalje, „ki bi toliko po učinkih sodil, kakor Angleži, in noben dokaz o resnici kakega nauka pri njih toliko ne izdā, kakor čednostno življenje, ki se prikaže kot sad tistega nauka.“

Hočejo torej katoliki — tako trdi kardinal — spreobrniti deželo k svoji veri, zamorejo vspevati samo tem potom, da s svojim življenjem pokažejo (bodisi v moralnem ali socialnem življenju), da katoličanstvo je res vera napredka. Če bodo drugoverci vidili, da njih vera vodi njih praktično življenje, da oni so poštenjši, čistejši, vzdržniši, trezniši, pravičniši kakor drugi krog njih živeči nekatoliški kristijani, . . . potem gotovo bo prišla njih vera v veljavo tudi pred onimi, in spreobrnjenje velike Anglije potem ne bodo več le samo lepe sanje. A največa napaka je, tudi med katoličani — pijanost.

Zato se pa menda tudi nikjer s toliko odločnostjo in tako vsestransko ne bije boj zoper neerečno žganje pitje, kakor na Angleško-Irskem. 20 škofov se je nedavno združilo, da hočejo vplivati na vlado, da se postave v tem oziru spremene in potem tudi vzdržujejo. Na vse strani se ustanovljajo „družbe treznosti“ in katoliški časopisi vestno pri našajo v posebnih predalih poročila o delavnosti in napredku v teh družbah. — Škofje opominjajo sami ljudstvo v pastirskih listih, in naročajo svojim duhovnikom, naj ves svoj vpliv obrnejo na to, da zatro in iztrebijo to strast izmed ljudstva; da, v jedni škofiji (Raphoe) je celo naravnost zapovedano, da morajo vsi duhovniki skupno v pridigi opominjati, prositi in svariti verne, da se varujejo te kuge. Določena je za ta dan 5. nedelja v postu.

„D. Passionis.“

Dnevne novice.

V Ljubljani, 9. marca.

(Zahvala drž. poslancu g. Robiču.) Občinska odbora v Ljubnici in Stenica h sta izrekla drž. poslancu Robiču zahvalo za njegovo delovanje v državnem zboru posebno z ozirom na govore dné 23. jan. in 27. febr. t. l.

(Občinska volitev na Bledu.) Upravnega sodišča razsodba z dné 26. prosinca 1893, štev. 354 v tej obče znani politični pravdi je došla nam danes v roke. Glasom te razsodbe zavrgla se je pritožba Antona Hudovernika popolnoma. Nasproti se je pavlišala pritožba Janeza Mallner-ja in sodrugov do

zaželenega vspeha. Pritožba Mallnerjeva vložena po g. dr. Papežu je spodbijala namreč veljavnost dveh glasov Josipa Jeklerja in Gustava Valtrinija po F. Tirmanu, vsled tega pa trdila, da je neveljaven ukrep, s katerim se je bilo vsled enakoštevlnosti glasov mej obema strankama odredilo srečkanje. Razsodba upravnega sodišča je sicer priznala veljavnost glasovanja Josipa Jeklerja, a uničila je glas Frana Tirmana, kateri je nepostavno glasoval bil za Gustava Valtrinija in ob enem pravi razsodba končno: „Ker pa vsled ničnosti glasu Frana Tirmana ne more več obstati enakomernost glasov, katera je ravno bila za podlago onega vkrepa, da je moralo srečkanje določevati vspeh volitve, in ker je vsled tega sedaj nastala večina 13 proti 12 glasov, odstranjena je tudi ona odreditev srečkanja in sicer odstranjena je sama ob sebi, torej tudi ne more biti več povoda upravnemu sodišču soditi o zakonitosti odreditve srečkanja.“ Po tej razsodbi je sklepati, da ima sedaj konservativna stranka večino v občinskem zboru; to spričuje tudi udanostna izjava, katero je tudi blejska občina poslala prevzvišenemu knezoškofu.

(Judeževе groše) nemškega „schulvereina“ so sprejele v zadnjem času šole v Štebnju v Ziljski dolini in Bistrici v Rožni dolini na Koroškem. Tudi ljudska knjižnica v Borovljah je dobila podporo. Odbor omenjenega društva je sklenil dalje v svoji zadnji seji dati več učiteljem, ki se odlikujejo po posebni vnemi v germanizovanju slovenske dece, primerno „remuneracijo“. Izrekla se je tudi zahvala učiteljskemu društvu celovške okolice, katero je za „schulverein“ nabralo večjo svoto. Da bi kak učitelj na Koroškem za našo prekornostno družbo sv. Cirila in Metoda daroval kak belič, kak strašni krik bi neki nastal po nemškem časopisju! —ru—

(Še enkrat romarski vlak v Rim.) Izjava g. Pavlina pri nedeljskem posvetovanju v katol. družbi nas nikakor ni zadovoljila. Povedali smo že enkrat svoje dvome in želje v „Slovencu in „Danici“ pa sta se oglasila dva in stavila prav modre in dobro utemeljene nasvete iz lastne skušnje. Ne bomo jih še enkrat ponavljali. — Mi smo tedaj mislili, da je bilo posvetovanje v nedeljo napovedano sploh samo zato, da se prvotni načrt g. Pavlina v smislu teh izraženih željā in nasvetov spremeni, da se bo romarjem ustreglo. A kakor vidimo, se niti g. Pavlin, niti katol. družba za te želje še zmenila nista. In mislimo vendar, da se mora podjetnik po željah udeležencev ravnati, ne pa narobe. — Izpovedamo še enkrat, da nam tri reči v tem načrtu ne ugajajo. G. Pavlin naj nam pové, ali in kako bo mogoče obiskati i Loreto i Florenco? Sicer, kaj naj izpustimo? Da bi Florence ne videli, ko smo že v Italiji in ki stoji ravno na sredi ob potu! Zakaj ne bi vlak šel, kakor je bilo v „Danici“ nasvetovano in kakor bo šel dunajski vlak — tje gredé, ustavši se v Paduvi in Boloniji, iz Bolonije naravnost v Loreto, od tam v Rim in nazaj čez Florenco? Da je to najpripravnější in edini pripravi načrt, kakor pravi dopisnik „Daničin“, vidi vsak, kdor na karto pogleda. — Drugič nam je še enkrat premalo, da se ustavimo na poti samo šestkrat. Kako zanimivo bi bilo pogledati n. pr. v Peružijo, kjer je Leon škofoval 32 let, — pa ne bo mogoče. Tedaj minimum osemkrat! V Rim ne potujemo vsak teden; ko smo že na poti, hočemo si tudi kaj ogledati! — Za bivanje v Rimu je tretjič v skupnem načrtu postavljenih samo 5 dnij in še izmed teh enega bo moral porabiti, kdor bo hotel v Neapelj. Gospod Pavlin se nadeja, da bo velika večina že šesti dan ostavila Rim. Mi pa menimo, da ne. Kdor bere o rimskih znamenitostih in čuje té, ki so bili tam, vidi, da mu bo treba vsaj en teden, da si jih površno ogleda. Kdor se ob taki priliki boji za en dan ali za 5 goldinarjev, — ta ostani čedno doma! To so želje teh, ki bodo šli v Rim — in na koga drugega naj se ozira? Če se nam ne more ustreči, potem nam bo treba potovati z vlakom — dunajskim!

(Iz velikolaškega okraja.) Ogromna večina je bila lansko leto za to, da se napravi kolodvor v Retjah, ne pa v gojzdu pri Laščah. Vkljub temu so zmagali nekateri in napravil se je kolodvor v gojzdu pri Velikih Laščah. Da je večina prav imela je razvidno letos, ko je treba narediti cesto na kolodvor. V Retjah bi bil kolodvor pri cesti; na kolodvoru v gojzdu pri Velikih Laščah bo pa treba delati cesto, katera bo stala ogromno svoto 7000 gid. Mi privoščimo cesto tistim, ki so se poganjali za ta

kolodvor; delajo pa naj cesto sami. To pa nikakor ni prav, da bi morala tudi okolica to drago cesto napravljati; Neki previden mož je rekel: letos bodo gotovo postavili na dan, da bo treba pomagati tudi okolici; čim se lansko leto niso brigali prav nič za nas.

(Občinske volitve v Solkanu.) Iz Gorice 5. marca: V bližnjem Solkanu so imeli 1. in 2. marca nove volitve za starešinstvo. Za izvolitev poganjale sta se dve stranki, katerima bi bilo malo očitati, da bi se ne bile pokazale neke premetene skrivnosti. „Soča“ pisala je dne 24. febr. malo neprevidno o nameravanem novem županu Italijanu Lenassi-ju. To je bil baje povod, da je začel delati sam L. podpiran z vsemi svojimi somišljeniki in delavci za se in svojo stranko. L. in nekateri Italijani imajo v Solkanu mlin, žago, papirnico, zalogo drv in lesa in druga posestva; mnogo delavcev je od njih odvisnih, kateri so bili prisiljeni oddati svoje glasove za L. — Da bi se bil potegoval L. sam za starašinstvo bi ne bilo nič sumljivega, ali da so ti kapitalisti agitovali povsod v vseh razredih, je za versko in narodno prepričanje solkanske občine jako sumljivo. Goriški zemljemerec Italijan Gasser poklical je k sebi vse kmete Ricabonove in jim zažugal, da morajo voliti sedaj Lenassija v starašinstvo, potem pa tudi za župana. V I. razredu pridobili so si pooblastila pri grofu Lantieri-ju, Attems-u in pri nunah Uršulinkah (!) iz Gorice. A. Bader, svečar v Gorici, kateri se priporoča po vseh katoliških listih, se ni dal pregovoriti od č. g. župnika, da bi glasoval z njegovo stranko, ampak pokazal je svojo piškavo katoliško zavest, da je sicer glasoval za g. župnika a tudi za nekatere može nasprotne stranke. — To naj si zapomni naša duhovščina. — Za Lenassijevo stranko so posebno agitovali njegovi delavci in nekateri mizarji, kateri so iste dni delali, kričali, jedli in pili na račun L.; govori se, da so zapili in zabili 200 gid. Vendar pa je v novem starašinstvu večina dobrih in poštenih mož. Ker se je g. kaplan Ivan Bojec z nekaterimi možmi neustrašeno potegoval za prave in poštene može, ni nam treba omenjati, da ga posebno ljubko božajo italijanski listi a lá „Piccolo“. Pri teh volitvah se je pokazala tudi narodna zavest solkanskih narodnjakov in čitalničarjev, kajti ravno ti so največ agitovali za Lenassijevo stranko. Svojo narodno zavest prodali so za liter vina in kričali: „Evviva L.“, „evviva la vittoria“, da celo „evviva la lega nazionale.“ — Ta žalostni pojav nam pa dovolj priča, da narodnost sama na sebi je piškava in zato bi morali gledati pri vseh narodnih društvih na versko-naravno podlago, na kateri naj sloni vse narodno delovanje.

(Šenturiske gore, 8. marca. Mislim, da radi tega ne bo snežilo, ako povem, kake rastline se že razcvetajo na naši gori. Že o Božiču, predno je sneg pobelil zemljo, so se razcvetali na naši goritu in tam spomladni jegelčki, ali brkončice (Primula acaulis), in teh je sedaj že vse rumeno po travnikih in na sojnih rebrih. Pred mesec dnij so pririle iz zemlje in se pričele razcvetati bele kurice (Helleborus altifolius) in kmalu se jim je pridružil zeleni teloh (Helleborus viridis), obojih je sedaj mnogoštevilno v bujnem cvetju. Pred dobrim tednom se je začel razcvetati jeternik (Hepatica triloba, ali Anemone Hepatica). Za njim pa so se kar zaporedoma prikazale še te-le: detkini rigelci (Belis perennis), ozkolisten pljučnik (Pulmonaria angustifolia), dišeče vijolice z belim in višnjevim cvetjem (Viola odorata), solzno zelce (Chrysosplenium alternifolium), nünke, ali spomladni žefran (Crocus vernus), lapuh (Tussilago Farfara), kurja črevca (Mellaria media), navadni volččin (Daphne Mezereum). Lesuika se tudi že razcveta ter praši. — Metuljčka rumenjak (Collis Rhamni) in mali koprivar (Vanessa urticae) že nekaj dni preletujeta od cvetice do cvetice. Tudi mravlje so prilezle iz svojih zimskih bivališč na površje in pridno popravljajo svoja poletna stanovanja. Vse to kaže, da zima pojema in se umika spomladi.

(Zdravje v Ljubljani.) Od dne 26. februarja do 2. marca je bilo novorojenih 23, umrlo jih je pa 36. Mej poslednjimi je 10 tujcev in 15 v zavodih. Umrli je 1 tujec prinesen v bolnico za grižo, 13 za jetiko, 7 za vnetjem soplnih organov, 1 za plučnim katarom, 2 za mrtvoudom, 2 za starostjo, 10 za različnimi boleznimi. — 5 jih je zbolelo za legarjem in 2 za hripo.

(V Celovcu) je dné 6. t. m. umrl gosp. Peter Hutter, oče vč. g. profesorja in tajnika družbe sv. Mohorja Janeza Hutterja, star 74 let. N. v. m. p.

(Magnetična deklinacija) je bila v Ljubljani, dne 12. januarja letošnjega l. o poludne: 7° 10' proti zahodu. — Ker so vsakdanje spremembe deklinacije (minim. ob 8. uri zjutraj, max. ob 2. uri popoldne) po zimi redoma le male (kakih 8'), in naša kronovina tudi ni zelo obširna, sme zgoraj navedena deklinacija veljati primeroma za celo Kranjsko. Čez par let seveda bo vsled sekularnega gibanja manjši postala. Toliko na stavljeno vprašanje. S.

(Osebnosti.) Vodja na ljubljanskem kolodvoru južne železnice, gosp. inšpektor G. Habit, gre v pokoj. — Naslednikom njegovim je imenovan gosp. Evgen Guttmann, dosedanj vodja v Šentpetru, kateri je večeraj nastopil svojo novo službo.

(Bolnišnica usmiljenih bratov v Gracu.) Prejeli smo prvo slovensko poročilo o delovanju bolnišnice usmiljenih bratov v Gracu v letu 1892. Iz tega poročila posnamemo, da je bilo v tem zavodu to leto oskrbljivanih 2034 bolnikov, med temi 1344 Štajercev, 82 Korošcev, 70 Kranjcev, 30 Primorcev itd. — Na koncu se zahvaljujejo Slovenci, kateri so tudi s svojimi darovi omogočili, da se je moglo pomagati toliko siromakom in bolnikom. Tudi v prihodnje se zavod priporoča v blagohotno podporo.

(Iz Prage) se nam poroča: Žižkovska demonstracija se je končala pred sodnijo. Prijeti izgrezniki so dobili zaslužen kazni, in sicer od 10 do 15 mesecev ječe, poostrene s postom. Med obsojenimi se nabaja eden, ki je dobival podporo od Vincencijeve družbe, za katero se je ravno čast. g. Tomaž Škrdlje stekel velikih zaslug. — Žene obsojenih rudarjev, kateri so lani prouzročili pregrozno nesrečo v Příbramu, so se podale na Dunaj, prosit cesarja za pomiloščenje. Grof Falkenhayn je obljubil, da bodo v delo vzeti, ko prestanejo kazni. — Mnogo se govori tukaj o električni železnici, katero bi napravil Križik od Florence pri Pragi do Vysočan za Karlinom. — Sluga češke eskomptne banke, Sellner, je izneveril 52.000 gld. in se je po dejanju umoril. Denarje je poslal po postreščeku svojemu zancu z dostavkom: „polovico klobas obdrži, drugo polovico daj moji ženi.“ Ko je mož odprl in našel toliko denarja, jih je banki nesel, kjer se mu je stvar razjasnila. Sellner je več zapravlil, kakor je zaslužil, zato je hotel pripomoči svoji ženi in svojemu zancu na ta način poplačati dolg.

(Francoski akademik Ipolit Taine) je umrl. Porodil se je dne 21. aprila 1828. Sprva se je učil jezikoslovja. Pozneje se je pa lotil zgodovinskih preiskav. Njegova prva dela so bila modroslovska in so vzbudila mnogo pozornosti. Zgodovina angleškega slovstva, katero je on spisal, je pa preveč nasprotna katoliškemu stališču. Najbolje je njegovo delo „Les origines de la France contemporaine“. To delo sicer ni pisano popolnoma na katoliškem stališču, ali je vendar precij objektivno. Mej drugim se dokazuje, da takoimenovane velike pridobitve francoske revolucije niso drugoga, kakor organičen razvoj starih institucij. Zaradi te izjave se je bil jako zameril republikancem. Še bolj si je nakopal njih jezo, ker je izdal neko knjižico proti brezverski šoli.

Društva.

(Odbor novega „Slovenskega planinskega društva“) se je osnoval; za načelnika je izvoljen gosp. prof. Fr. Orožen. Društvo šteje že 60 članov.

(Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Postojini.) Vabilo k zabavnemu večeru, katerega priredi postojnska ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda dne 12. marca 1893 v čitalničnih prostorih. — Vspored: 1. Prolog. 2. „Zmešnjava nad zmešnjavo“, burka v petih de-

janjih. Spisal A. Kotzebu, preložil Jos. Cimperman. 3. Tombola. — Začetek točno ob polu 8. uri zvečer. Vstopnina od osebe 30 kr. Predplačila se hvaležno sprejmejo. K obilni udeležbi vabi uljudno

ODBOR.

Telegrami.

Pulj, 7. marca. Gospa nadvojvodinja Karolina Marija Immaculata se je danes ob 12. uri 50 minut popoldne sémkaj pripeljala v spremstvu gospe Bombelles in službenega komornika conte Scapinellija.

Berolin, 8. marca. Državni zbor je v zvezi ugovarjanju državnega kancelarja odklonil zahtevani kredit za novo oklopnico, ker oklopnica „Preussen“ v petih letih ne bode več za službo.

Madrid, 8. marca. Nadvojvodinja Elizabeta, mati kraljice-regentinje, se je sémkaj pripeljala in bila jako pristrčno in navdušeno vsprejeta.

Beligrad, 8. marca. V zajčarskem okraju zaprli so več radikalcev zaradi veleizdaje.

Carigrad, 8. marca. Francija se poganja za koncesijo za grajenje železnice iz Aleppa v Bagdad.

Umrli so:

7. marca. Friderika Susteršič, hči prodajalca obleke, 21 dni. Zabjak 4, vnetica popka.

V bolnišnici:

7. marca. Katarina Spruk, gostija, 64 let, marasmus senilis.

Tuji.

7. marca.

Pri **Malléu**: Schranghofer, tovarnar; Kleinfeler, Hostnik, Haidman, zasebniki; Libert, Mayer, potovalec, z Dunaja. — Linzer, trgovec, iz Prage. — Meissner, trgovec, iz Brna. — Schreyer in Amalija Schreyer, Brandl iz Graca. — Geiger, davkarski nadzornik, iz Kočevja. — Colledoni, trgovec, iz Gorice. — Bammer, uradnik, iz Trsta. — pl. Garzarolli iz Senožeč.

Pri **Stonu**: Jacks, min. oficijal; pl. Kallina-Urbanova, ces. namestnika vdova; Gangl, akad. podobar; Berman, potovalec; Nowak, Glück, Joksch, Bachrich, Wohl, trgovci, z Dunaja. — Mimic, trgovec, iz Skučan. — Neuman, trgovec, iz Graca. — Kaučnik, potovalec, iz Solnograda. — Sušteršič, trgovec, iz Železnikov. — Schlosser iz Srednje Vasi. — Horak, nadporočnik, iz Naborjeta. — Mally iz Zagorja. — Rumel, nadinženir, z Višnje Gore. — Auney, Tedeschi, trgovec; de Rosa, zasebnica, in Kralje iz Trsta.

Pri **avstrijskem caru**: Bajec, učitelj, iz Polhovega Graca. — Avčič, trgovec, iz Trnovega. — Strukelj iz Cirkne.

Pri **bavarskem dvoru**: Draschler, posestnik, iz Kostanjevice. — Krakauer s soprogo z Dunaja. — Collonti in Josip Colonti iz Vidna.

Pri **Južnem kolodvoru**: Pollak, pisatelj; Glässer, potovalec, z Dunaja. — Celestina, trgovec z lesom, iz Lesece. — Glawas, zasebnik, iz Celoveca. — Kosmer in Turk iz Retja.

Zahvala. 146 (1)

Podpisana se zahvaljuje vsem onim, ki so med boleznijo in o smrti mojega soproga, gospoda

Jakoba Butaliča,

c. kr. kancelista pri c. kr. okrajnem sodišču v Radovljici,

meni na ta ali oni način izrazili svoje sočutje, potem tudi vsem, ki so predzrega rajncega spremili k večnemu počitku, imenoma vsem gospodom uradnikom iz Radovljice in Kranjske Gore in slednjič slavnemu pevskega društvu „Triglav“ v Radovljici za gniljivo petje v župnijski cerkvi v Radovljici in na pokopališču.

V Radovljici, dne 7. sušca 1893.

Franja Butalič roj. Pehani.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Vetar	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.		734.7	1.4	sl. svzh.	del. jasno	
8. u. pop.		731.9	13.0	zm. jzap.	del. jasno	0.00
9. u. zveč.		731.5	10.4	zm. jzap.	del. jasno	

Srednja temperatura 8.3°, za 5.5° nad normalom.

Papirne smodčnike z elastičnimi tuli najskrbnejše izdelane, v največji izbi, po najnižjih cenah priporoča papirna trgovina **Eduarda Boschau-a** na Dunaju, l., Hohenstaufengasse 2. (45 13-1)

Umetne zobe in zobovja

stavlja na način, ki ne provzroči nikakih bolečin, ter opravlja vse **zobne operacije** in **zobna plombovanja**

A. PAICHEL,

(108) 5 **zobozdravnik**

pri Hradeckega mostu I. nadstr.

Svojo bogato zalogo

raznovrstnih vóz

priporoča prečastiti duhovščini in sl. občinstvu tvrdka

Franc Šiška,

kovač, 143 3-3

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 6.

Naročila se izvršujejo trpežno, lično in po najnižjih cenah.

Velika zaloga vina.

Dominik Trojanšek,

veliki posestnik,

v Gorici, Via Municipio št. 8,

priporoča se posebno čast. duhovščini in drugim gospodom, ki želé imeti v resnici **zanesljivo** 133 16-2

dobro vino

belo in črno. Vsem naročiteljem vina zagotavljam najnižje cene in najboljšo blago. Imam izvrstno „rebulo“ iz gorške okolice, posebno dobro istrijsko vino „teran“ in posebno izvrstno „refoško“ v steklenicah iz l. 1889.

Pokušnja pošilja se prosto.

Natorni istrijski črni teran.

Dunajska borza.

Dne 9. marca.

Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld. 70 kr.
Brebrna renta 5%, 16% davka	98 „ 50 „
Zlata renta 4%, davka prosta	117 „ 25 „
Papirna renta 5%, davka prosta	— „ — „
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	988 „ — „
Kreditne akcije, 160 gld.	338 „ 10 „
London, 10 funtov strl.	121 „ 15 „
Napoleonor (20 fr.)	9 „ 63 1/2 „
Cesarski cekini	5 „ 71 „
Nemških mark 100	59 „ 27 1/2 „

Dne 8. marca.

Ogerska zlata renta 4%	115 gld. 75 kr.
Ogerska kronina renta 5%, 200 kron	95 „ 25 „
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	147 „ 50 „
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	168 „ — „
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	197 „ — „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 „ 30 „
Zastavna pisma „ „ „ 4 1/2%	101 „ — „
Kreditne srečke, 100 gld.	196 „ 75 „
St. Genois srečke, 40 gld.	67 „ — „

4% srečke dunajske parobrodne družbe	139 gld. — kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	18 „ 50 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	25 „ — „
Salmove srečke, 40 gld.	69 „ — „
Windischgraezove srečke, 20 gld.	76 „ — „
Ljubljanske srečke	22 „ 50 „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	158 „ — „
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gld. st. v.	2935 „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	— „ — „
Papirni rubelj	1 „ 27 1/2 „

List „Mercur“. Zanesljiva informacija o stalno obrestnih in dividendnih papirjih, važnih dogodkih na gospodarskem in finančnem polju, odločilnih pojavih na dunajski borzi. Světi pismeni in ustni brezplačno. Celotna naročnina s poštno pošiljateljico vred gld. 2.60.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Vestni nasveti za dosego kolikor mož visokega obrestovanja pri najpopolnejši varni osti naloženih glavnice.